

Aan: Leden van de gemeenteraad Borne
cc. Leden College van B&W, Auditcie

Van: N. Busger op Vollenbroek
datum: 2 juni 2026

Betreft: **Opmerkingen bij Jaarstukken 2025**

Geachte leden,

Inleiding

Ik heb toch even weer de moeite genomen om de cijfers uit de **Jaarstukken 2025** van de gemeente Borne nader te bekijken. In bijlage 2 (a. en b.) treft u aan de gebruikelijke detailcijfers over de afgelopen jaren per programma. Voor het jaar 2025 is een nadere specificatie (per kolom) opgenomen voor de onderscheiden documenten: 1. Primitieve Begroting, 2. Halfjaarrapportage en 3. Jaarrekening. De afgelopen jaren heb ik meerdere aspecten aangekaart. Dit keer beperk ik mijn opmerkingen tot de resultaten van Oekraïense vluchtelingen en het programma Inclusieve Samenleving. Voor de laatste jaren zijn deze nauw met elkaar verweven. Ik besteed hier aandacht aan omdat in een eerder stadium vanuit de raad is gevraagd om de ontwikkelingen van deze twee onderdelen goed te scheiden opdat het werkelijke resultaat van Inclusieve Samenleving goed gevolgd (en gemonitord) zou kunnen worden. In bijlage 1 zijn de cijfers opgenomen voor de jaargangen 2023 tot en met 2025 (alles ontleend aan officiële documentatie). Als laatste wil ik nog even kort ingaan op het totale resultaat.

Oekraïense vluchtelingen

De baten en lasten kunnen als volgt verkort worden weergegeven:

Resultaten Oekraïense vluchtelingen				
	BATEN	LASTEN	RESULTAAT	Programma
Jaargang 2022	7.418	4.650	2.768	Fin.Gezond
Jaargang 2023	9.625	5.000	4.625	Fin.Gezond
Jaargang 2024	7.307	5.633	1.674	Incl.Samenl.
Jaargang 2025	5.674	5.013	661	Incl.Samenl.
Jaargang 2026	5.203	5.103	100	Incl.Samenl.

Voor de jaren 2022 en 2023 waren de financiële effecten verantwoord onder het programma Financieel Gezond. Vanaf 2024 zijn de geldstromen echter via allereerst de halfjaarrapportage (prognose) en daarna ook in de desbetreffende jaarrekening opgenomen bij Inclusieve Samenleving. Hierdoor wordt het feitelijke resultaat van dit programma vertroebeld. Waren er in eerdere jaren forse overschotten voor Oekraïense Vluchtelingen aan de orde (positieve resultaten van resp. M€ 2,8 (2022) en M€ 4,6 (2023), de laatste jaren zijn met name de baten fors naar beneden bijgesteld waardoor de resultaten fors lager uitvallen.

Inclusieve Samenleving

In bijlage 1 zijn de geldstromen onderscheiden in beeld gebracht. Voor Inclusieve Samenleving blijkt het juist inschatten van de Baten en Lasten nog steeds een moeilijke opgave. Elk jaar wordt de raad (gedurende het jaar) geconfronteerd met een fors hoger tekort (c.q. saldo). Ook lopen de tekorten over de jaren heen steeds verder op: M€ 32,8 in 2023 tot M€ 36,9 in 2025. Ter informatie: het tekort in 2021 was M€ 28,8. Dit betekent dus dat het tekort over die periode (4 jaar) met ruim M€ 8 is toegenomen. Dit is dus een jaarlijkse toename van M€ 2. De verschillen in het resultaat volgens de Primitieve Begroting en Jaarrekening zijn hierna verkort weergegeven:

Resultaten Integrale Samenleving (sec)			
	Primitief	Jaarrek.	verschil
2023	-27.331	-32.760	-5.429
2024	-30.215	-33.513	-3.298
2025	-33.836	-36.918	-3.082

Op pagina 105 van de **Programmabegroting 2026-2029** is voor het jaar 2026 een totaal baten-bedrag opgenomen van k€ 14.655 (vergelijkbaar met voorgaande jaren; **incl.** middelen Oekraïense vluchtelingen). Voor het jaar 2027 (en verder) liggen de baten op ca. k€ 9.500-k€ 9.800. Een verschil derhalve van ongeveer k€ 5.000. Ook bij de lasten zien we een gelijksoortige ontwikkeling: lasten 2026 zijn k€ 49.999 (vergelijkbaar met voorgaande jaren). Voor 2027 (en verder) liggen de lasten op k€ 45.000. Hier zien we dus ook een verschil optreden van k€ 5.000. Op pagina 94 van deze Programmabegroting zijn de “incidentele baten en lasten” gepresenteerd. Hier wordt echter geen melding gemaakt van geldstromen van Oekraïense vluchtelingen.

Vraag: Zijn de baten én lasten van Oekraïense vluchtelingen nu reeds in de Primaire begroting bij het onderdeel Inclusieve samenleving opgenomen? Kan het College de forse daling van Baten en Lasten in 2027 nader toelichten?

Totaalresultaat

Volgens het College van B&W komt het resultaat 2025 uit op een tekort van k€ 331. Hierin is dan reeds een positief resultaat van Oekraïense vluchtelingen in meegenomen. Zonder dit voordeel komt het tekort dan uit op k€ 991 (bijna M€ 1,0). Een soortgelijke situatie was in 2024 ook aan de orde.

	2024	2025
Resultaat B&W	275	-331
Bijzonder resultaat	2.933	661
Regulier resultaat	-2.658	-992

Verder gaat het College van B&W volledig voorbij aan de mutatie reserves. Gedurende het jaar 2025 wordt er per saldo k€ 2.771 onttrokken aan de reserves. Onderstaand het beeld over 2025:

Situatie 2025			
	Onttrekking	Toevoeging	Saldo
Primitief	2.787	1.102	1.685
Prognose	3.600	1.102	2.498
Act. Begr.	6.467	8.166	-1.699
Jaarrek.	9.238	6.467	2.771

Deze ontwikkeling hebben we de afgelopen jaren vaker gezien. Dat kunnen we ook afleiden aan het beeld van de ontwikkeling van de reserve. Op pagina 50 van de *Jaarstukken 2025* zien we de omvang van het Eigen Vermogen (EV). Met name de reserve *Beleidsontwikkeling* is vanaf 2021 met M€ 8,9 afgenomen (M€ 16,8 -/- M€ 7,9). Hier staat tegenover dat de *Bestemmingsreserve* over die periode is toegenomen met M€ 13,3 (M€ 24,2 -/- M€ 10,9??). Maar dit zijn echter GEEN vrij besteedbare middelen. Voor de nieuwe raadsperiode 2026-2030 is er derhalve beduidend minder beschikbaar voor nieuwe plannen. Deze toename is met name gerealiseerd in het jaar 2022; bij de resultaatbestemming 2021 werd M€ 14,5 toegevoegd aan de Beleidsreserve. Deze toevoeging kon slechts plaatsvinden via de extreem hoge *bijzondere resultaten* in het boekjaar 2021.